

Gümrükte Gündem

Yakup GÜNEŞ*

Ocak ayı “Gümrükte Gündem”i belirleyen en önemli konu başlıklarından biri ilave gümrük vergilerinde menşe ispatını düzenleyen Tebliğ’in yayımlanmasıdır. Diğer bir önemli konu ise artık, AB Ortak Gümrük tarifesinde daha yüksek oranda gümrük vergisi uygulanan eşyanın AB’ye ihracında telafi edici vergi hesaplanmasında AB Ortak Gümrük Tarifesindeki vergi oranları uygulanacağıdır. Son olarak GYÜ kategorisindeki Endonezya, Hindistan ve Vietnam genelleştirilmiş tercihler sistemi kapsamından çıkarılmış; Etiyopya’dan yapılan ithalatlarda S-11a (yalnızca 5209.42 tarife alt pozisyonu için) hariç sektör olarak tanımlanmıştır.

1. İlave gümrük vergilerinde menşe ispatına ilişkin Tebliğ yayımlandı.

2017/4 sayılı İthalatta Alınan İlave Gümrük Vergilerinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ, 30 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanmış olup, söz konusu Tebliğ ile ithalatta ilave gümrük vergisi ihdas eden Bakanlar Kurulu Kararları eki İthalat Rejimi Kararına Ek Kararların uygulama usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Bu düzenleme ile;

- 1) İlave gümrük vergisi (İGV) kapsamındaki eşyanın A.TR dolaşım belgesi eşliğinde ülkemize ithalinde Avrupa Birliği veya Türk menşeli olduğunu gösteren bir örneği ekte yer alan “İhracatçı Beyanı”, ithalatçı tarafından gümrük beyannamesinin ekinde gümrük idaresine ibraz edilmesi halinde ilave gümrük vergisi alınmayacaktır.

- 2) Gümrük beyannamesi ekinde gümrük idaresine menşe şahadetnamesi veya tedarikçi beyanı ibraz edilmesi halinde “İhracatçı Beyanı” aranmayacaktır.
- 3) İhracatçı Beyanı kapsamında gelen eşyanın menşesine ilişkin ciddi ve somut gerekçelere dayanan şüphe olması halinde, söz konusu belgelerin gerçekliğine ilişkin ilgili ülke nezdinde yerinde inceleme dahil her türlü kontrol ve doğrulama yapılabilecektir. Ancak, ihracatçı firmanın işbirliğine gelmemesi durumunda, menşe şahadetnamesi istenilmesine karar verilebilecektir.
- 4) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce A.TR dolaşım belgesi eşliğinde ülkemize ithal edilen Avrupa Birliği veya Türk menşeli eşya için menşe tevsiki aranmayacaktır.

2. AB Ortak Gümrük Tarifesinden daha yüksek oranda gümrük vergisi uygulanan eşyanın AB'ye ihracında telafi edici vergi hesaplanmasında AB Ortak Gümrük Tarifesindeki vergi oranları uygulanacağına dair karar yayınlandı.

31.12.2017 tarihli mükerrer Resmi Gazete’de yayınlanan, 2017/11168 sayılı İthalat Rejimi Kararına Ek Kararın dördüncü maddesiyle beraber, Avrupa Birliği Ortak Gümrük Tarifesinden daha yüksek oranda gümrük vergisi uygulanan eşyanın serbest bölgelelere gelerek veya Dahilde İşleme Rejimi ya da Antrepo Rejimi kapsamında ülkemize gelerek Avrupa Birliği’ne ihraç edilmesi halinde, varsa telafi edici verginin hesaplanmasında Avrupa Birliği Ortak Gümrük Tarifesindeki gümrük vergisi oranları uygulanacaktır.

3. Genelleştirilmiş tercihler sisteminden yararlanacak ülkeler listesinde değişiklik yapıldı.

31 Aralık 2017 tarihli 4. Mükerrer Resmi Gazete’de 2018/01 sayılı İthalat Tebliği yayınlanmıştır. Söz konusu Tebliğ ile 2017/01 sayılı İthalat Tebliği yürürlükten kalkmıştır.

Yeni Tebliğ ile, Gelişme Yolundaki Ülkeler (GYÜ) kategorisindeki Endonezya, Hindistan ve Vietnam, genelleştirilmiş tercihler sistemi kapsamından çıkarılmış; Etiyopya’dan yapılan ithalatlarda S-11a (yalnızca 5209.42 tarife alt pozisyonu için) hariç sektör olarak tanımlanmıştır.

4. Taşıtlar, cep telefonları ve televizyonlar için “Elektronik Bandrol” uygulaması başladı.

4 Ocak 2018 tarihli Resmi Gazete’de Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Elektronik Bandrol Uygulaması Yönetmeliği yayımlanmıştır. Yayımlanan Yönetmelikte öne çıkan konular şu şekildedir:

- e-Bandrol uygulaması, ithalatta ticari maksatla ithal edilen cep telefonu, taşıtlar ve televizyonlar ile imalatta yurt içinde imal edilen cep telefonları ve televizyonları kapsamaktadır.

Yurt içinde televizyon imal eden mükelleflerin e-Bandrol uygulamasından yararlanabilmesi için;

- a) Faaliyeti devam eden mükelleflerin bir önceki yıl 20.000 adet televizyon bandrolü almış olması,
- b) İlk defa faaliyete başlayan mükelleflerin ise ibraz edecekleri kapasite raporuna göre yıllık 20.000 adet televizyon üretim kapasitesine sahip olması şartı aranmaktadır.

- e-Bandrol uygulamasında hali hazırda bandrol alımında istenen belgelerin yanı sıra, firmaların KEP adreslerini tüzel kişilerde firmayı temsile yetkili kişinin, gerçek kişilerde ise kendisinin imzalı yazısı ile Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.
- Kurum tarafından mükelleflerin yıllık ihtiyaçlarına göre bildirdikleri miktarda e-Bandrol seri numarası tanımlanmaktadır. Tanımlanan e-Bandrol numaralarının ithal veya imal edilen bandrole tabi cihazların seri numaraları ile eşleştirilerek Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.
- İthalatta, gümrük giriş beyannamesinin kapanmasını takip eden 10 gün içerisinde; talep dilekçesi, talep formu, gümrük giriş beyannamesi ve peşin alımlarda bandrol ücretinin ödendiğine dair dekontun Kuruma gönderilmesi gerekmektedir. Başkanlık tarafından kontrol edilip onaylanan bilgi ve belgeler, mükellefe bildirildikten sonra gümrük giriş beyannamesinin kapanma tarihi itibarıyla e-Bandrol verilmiş olmaktadır.
- İmalatta, cihazların imalatını takip eden günden itibaren 10 gün içerisinde mükellefler talep dilekçesi, talep formu ve peşin alımlarda bandrol ücretinin ödendiğine dair dekont Kuruma gönderilmektedir. Mükellef tarafından gönderilen bilgi ve belgelerin Başkanlık tarafından kontrol edilerek onaylanması ve mükellefe bildirilmesi ile söz konusu cihazlar için üretim tarihi itibarıyla e-Bandrol verilmiş olmaktadır.
- İlk yıl için Kurumun belirlediği süre içerisinde e-Bandrol seri numaraları talep edilecektir, İzleyen yılda kullanılacak e-Bandrol seri numaralarının ise Aralık ayı içerisinde alınması zorunludur. İlgili yılda kullanılmayan seri nu-

maralarının iptal edilmek üzere izleyen yılın Ocak ayının 10 uncu gününe kadar Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

5. Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü (YYS) başvurularında kullanılacak olan elektronik soru formu hakkında duyuru yayımlandı.

13 Ekim 2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik’le, Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği’nde değişiklikler yapılmıştı. 9 Ocak 2018 tarihinde Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü’nün web sayfasında yayınlanan duyuruya göre, 13 Ocak 2018 tarihinden itibaren söz konusu Yönetmelik’in 2 no. lu ekinde yer alan soru formunun düzenlenmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınacaktır;

I. Yönetmelik’in 2 no.lu ekinde yer alan soru formunun 13/01/2018 tarihinden itibaren kullanılacak olan haline <http://risk.gtb.gov.tr/kurumsal-haberler/aeo-yetkilendirilmis-yukumlu-uygulamasi> adresinden ulaşılması mümkündür. Başvuru yapılırken ibraz edilecek soru formunun bahse konu adreste yer alan son versiyona göre hazırlanmış olduğuna dikkat edilmelidir.

II. Soru formu, yetkilendirilmiş yükümlü statüsü talebinde bulunan gerçek kişi ise kendisi, tüzel kişi ise tüzel kişiliği doğrudan temsil eden imza yetkisini haiz gerçek kişi/kişiler tarafından imzalanır.

III. Soru formu 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu uyarınca elektronik imzalı ibraz edilir.

IV. 13 Ocak 2018- 13 Nisan 2018 tarihleri arasında yapılacak başvurularda, soru formu isteğe bağlı olarak ıslak imzalı olarak da ibraz edilebilir. Bu durumda belirlenen elektronik ortamda (PDF) düzenlenmiş nüshanın çıktısı ıslak imza ile imzalanarak elektronik örneği (CD veya taşınabilir bellek içerisinde) ile

birlikte ilgili Bölge Müdürlüğüne ibraz edilir. Ancak bu dönemde, soru formunun elektronik örneğinin e-imzalı olarak ibraz edilmesi

13 Nisan 2018 tarihinden sonra yapılacak başvurularda soru formu sadece belirlenen elektronik formatta (PDF) ve elektronik imzalı olması koşuluyla kabul edilir. Bu durumda söz konusu formun elektronik örneği (CD veya taşınabilir bellek içerisinde) ilgili Bölge Müdürlüğüne ibraz edilir ve ayrıca kağıt nüsha aranmaz.

6. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından tebliği gereken evrakın Elektronik Tebligat Sistemi üzerinden iletilmesine ilişkin Tebliğ yayımlandı.

25.01.2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’nın Elektronik Tebligat Sistemi Genel Tebliği (Sıra No: 1) ile tebliği gereken evrakın elektronik ortamda tebliğ edilmesi ile ilgili usul ve esaslar belirlenmiştir.

Buna göre, 4458 sayılı Kanuna göre gümrük yükümlülüğünü yerine getirmekle sorumlu bütün kişiler dâhil olmak üzere, Maliye Bakanlığınca kendilerine tebliğe elverişli elektronik adres kullanma zorunluluğu getirilenler ve isteğe bağlı olarak elektronik tebligat yapılmasını talep edenler, bu Tebliğ kapsamında Elektronik Tebligat Sisteminden yararlanabilecekler.

Bu Tebliğ kapsamında tebliği gereken evrak, Bakanlık tarafından elektronik imza ile imzalanarak tebliğ yapılacak muhatabın elektronik tebligat adresine iletilecektir. Elektronik imzalı tebligat, muhatabın elektronik ortamdaki adresine ulaştığı tarihi izleyen 5. günün sonunda yapılmış sayılacaktır. Bu kapsamdaki belgeler ayrıca kâğıt ortamında tebliğ edilmez.

Tebliğ’de sisteme kayıt olan muhataplara düşen sorumluluklara da yer verilmiştir. Buna göre muhataplar elektronik Tebligat Talep Bildirimini süresinde tam ve doğru olarak Başkanlığa beyan etmekle, bü-

tün şartlara riayet etmekle, parola ve kullanıcı kodunu başkasına kullanırmamakla yükümlüdürler.

7. Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından Yetkilendirilmiş Yükümlülerin izlenmesine ilişkin (Soru Formu ve Yıllık Faaliyet Raporu Hk.) yazı yayımlandı.

Yetkilendirilmiş Yükümlülerin izlenmesine ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü’nün Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine yönelik yayımlanmış olduğu 24.01.2018 tarih ve 31405719 sayılı dağıtımlı yazıda, sertifika sahibi firmalar açısından soru formunun güncellenmesi ve yıllık faaliyet raporları hakkındaki yükümlülükler belirtilmiştir. Bu itibarla;

13.10.2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 153’üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yapılan değişiklik uyarınca yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri tarafından, soru formlarının sertifikalarının düzenlenme tarihinden itibaren üç yılda bir güncellenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda sertifikanın düzenlendiği tarih esas alınarak, her üçüncü yılın sonuna tekabül eden tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar soru formunun güncel halinin hazırlanması ve düzenlendikleri tarihi izleyen 15 gün içerisinde sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğüne ibraz edilmesi gerekmektedir. Soru formu yıllık güncelleme döneminde bir önceki yıl ibraz edilmiş olsa da, sertifikanın düzenlendiği tarihten itibaren üç yıl geçmişse soru formu güncellenmelidir.

Öte yandan, Yönetmelik’in 158’inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen yıllık faaliyet raporunun usul ve esaslarına ilişkin düzenlemenin henüz yapılmaması nedeniyle, yalnızca soru formu güncellenmesine ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmesinin yeterli olacağı belirtilmiştir.

GÜMRÜK'TE Bunları Biliyor Muydunuz

Murat PALAOĞLU*

1. Enerji İçecekleri ÖTV

Enerji içeceklerin ithalinde veya yurt içindeki teslimlerinde Özel Tüketim Vergisinin (ÖTV) tahsil edilebileceğini biliyor muydunuz?

Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) Kanunu eki listede yer alan eşyaların ithalinde ÖTV tahsil edilmektedir. Kanun'un III No.lu ekinde enerji içecekler yer almakta olup, söz konusu eşyaların ithalatında ÖTV tahsil edilmektedir.

2. Enerji İçecekleri ÖTV

Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsüne sahip şirketlerin gümrük işlemlerinde birçok kolaylıktan istifade edebildiğini biliyor muydunuz?

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından, mali yeterliliğe, emniyet ve güvenlik şartlarına sahip, izlenebilir ve güvenilir şirketlere verilen bu statü ile şirketlere beyan ve muayenede ayrıcalık ve öncelik verilmektedir.

3. Akaryakıt İthalatında ÖTV

Akaryakıt ithalatında gümrük idaresi tarafından ÖTV tahsilatı yapılmadığını biliyor muydunuz?

Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun I sayılı listesinde yer alan akaryakıt ve türevlerinin ithalatında, gümrük idareleri tarafından ÖTV teminata alınmakta, söz konusu vergi tahsilatı vergi dairelerince yapılmaktadır.

4. Antrepolarda Eşya Satışı

Antrepolarda bulunan eşyaların devir suretiyle satışının yapılabileceğini biliyor muydunuz?

Antrepolarda bulunan eşyalar Gümrük Yönetmeliği'nin 330 ve 333 üncü maddeleri uyarınca devir suretiyle satılabilmekte, devir alan şirketler bu eşyaları gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutabilmektedir.

5. İlave Gümrük Vergisi Muafiyeti

Türk veya Avrupa Birliği menşeli eşyanın ithalatında İlave Gümrük Vergisine tahsil edilmediğini biliyor muydunuz?

Avrupa Birliği menşeli ve Türk menşeli eşyanın ithalatında, ihracatçı beyanı veya menşe şahadetnamesi ibraz edilerek ilave gümrük vergisi muafiyetinden istifade edilebilmektedir.

6. Gümrük Kıymetinin Beyanı

Gümrük vergilerinin hesaplanmasına esas teşkil eden gümrük kıymetinin Türk Lirası olarak beyan edilmesinin zorunlu olduğunu biliyor muydunuz?

Gümrük Kanunu uyarınca, gümrük kıymetinin Türk Lirası olarak beyan edilmesi zorunlu olup, yabancı para cinsinden düzenlenmiş faturalar beyannamenin tescil tarihindeki TCMB döviz satış kuru esas alınarak Türk Lirasına çevirmektedir.

7. KKDF Döviz Kuru

Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu'nun TCMB alış kuru ile Türk Lirasına çevrildiğini biliyor muydunuz?

Vadeli ithalatlar üzerinden tahsil edilen KKDF belirlenirken, kredili ithalatın Türk Lirasına çevrilmesinde TCMB döviz alış kuru esas alınmaktadır.

8. Usulsüzlük Cezalarında Zamanaşımı

Gümrük Kanunu kapsamında düzenlenen usulsüzlük cezalarında zamanaşımı süresinin 3 olduğunu biliyor muydunuz?

Gümrük Kanunu'nun 241 inci maddesi uyarınca düzenlenen usulsüzlük cezalarında zamanaşımı 3 yıl olarak uygulanmaktadır.